

Detail 18 Hedge

Verlangen naar het park

'England wants to be a park', schreef mijn broer eens op een postkaart uit Engeland. Hij was er op vakantie en citeerde uit Bill Brysons boek The Road to Little Dribbling. More Notes From a Small Island. Bryson trok met een tussenpose van twintig jaar tweemaal recht door Engeland en schreef er vervolgens twee boeken over. Toen mijn broer terug was, gingen we er zelf heen.

Dat ging niet zomaar. Jarenlang was Frankrijk-Italië voor ons de norm om op vakantie te gaan. Dat had te maken met achtereenvolgens 1. het landschap, 2. het weer, 3. de cultuur en 4. het eten. De volgorde is van belang.

De totale vrijheid die een bergmassief oproept, vind ik ongekend en is al jaren de reden om veel te lange en te hoge wandelingen te maken. De beroemde Engelse landschapstuinen lonkten wel elke keer en voldeden ook aan de criteria nummer 1 en 3. De kro-detectives op de woensdagavond en series als 'Broadchurch' probeerden ons verder te verleiden. Nummer 2 en 4 deden de balans echter lange tijd niet in Englands voordeel doorslaan. De gedachte om dagenlang in donkere pubs met schuimloos bruinbier en witte bonen in tomatensaus te schuilen voor de regen, was voldoende reden om steeds weer naar de zonnige bergen af te reizen.

Maar dit jaar kwam het er dan toch van. We gingen. En dat was een verschrikkelijk goed idee. 'Brilliant', 'excellent', 'marvelous', zijn de woorden die van toepassing zijn, mits uitgesproken op een onderkoelde Engelse toon. Dat laatste

doet ertoe, want laat een Amerikaanse deze woorden uitkauwen en het klinkt vreselijke aanstellerig en overdreven. Op de Engelse manier echter – stiff upperlip – zijn ze heerlijk. 'Lovely', ook zo'n fijn woord. 'Oh yes dear', om te smelten.

Die taal doet ertoe. Mijn afstudeermentor, Deborah Hauptmann, wees me erop hoe taal verweven is met vormgeving. We hadden het over verschillende landschappen, de Franse, Italiaanse en Engelse. De romantische Engelse landschapstuin kenmerkt zich door een speelse vormgeving. Je loopt door een tuin vol eikenbomen, met je hond langs een meertje waar de vogeltjes fluiten, de heggen netjes geschoren zijn en hé, daar in de verte staat een mooi paviljoentje om naar toe te lopen en even uit te rusten met een kopje thee. Hierbij passen woorden als 'puddle', 'wandering', 'cottage', 'oak' en 'dog' (dat een hele andere toon heeft dan het woord hond of, erger nog, hond!).

Eén van de opvallendste onderdelen van het gebied waar we verbleven – Zuid-Engeland – zijn de lange rijen heggen langs de wegen. Overal worden de velden begrensd door heggen van zo'n twee meter hoog. Als rupsen lopen ze over de heuvels en tot aan de einder. Ze zijn prachtig en hebben een lange geschiedenis die keurig in stand wordt gehouden. Het zou me niets verbazen als sommige heggen 'grade listed' zijn, aangewezen als monument, daar zijn ze in Engeland dol op. Het betekent vooral dat je er niets aan mag veranderen. Het woord 'hedge' is zelfs te herleiden tot de Nederlandse haag, wat omheining betekent en dan klopt het weer in het landschap, daar het de velden omheint.

Dit verschijnsel heeft meerdere voordelen. Een heg is mooi, past bij het landschap en maakt allerlei onnatuurlijke afscheidingen als hekken overbodig. Een heg herbergt een enorm ecosysteem waarin duizenden beestjes leven, ze voorkomt bodemerrosie en zorgt voor wateropname. Auto's zijn nergens in het landschap te vinden omdat je ze niet ziet, dankzij de heg. Soms zijn de wegen zo smal, dat beide zijspiegels aan weerskanten de heg raken. Een verbreding zorgt ervoor dat men elkaar kan passeren en dat gebeurt natuurlijk heel beleefd.

Engeland heeft de heg geheel terecht omarmd. Er is zelfs een website getiteld 'hedgeline uk', met als subtitel 'working together for the uk's hedgerows'. En daar komt Bill Bryson om de hoek kijken: Engeland wil graag een park zijn. 'Brilliant, love'. 'Marvelous, dear'.

Marjolein van Eig

Cartoon

Pieter Bedaux

